

- Хмарні рішення – доступ до програми з будь-якої точки земної кулі 24/7 за протоколом HTTP (HTTPS). Можливість працювати з будь-якого гаджету (без установки локального програмного забезпечення) завдяки вебдоступу.

- Захист даних від втрати, оскільки відбувається регулярне резервне копіювання інформації та відновлення інформації за потреби, за певний проміжок часу.

- Можливість отримання консультацій щодо роботи в програмі 1С:Підприємство і BAS online, а також додаткових можливостей від профільних спеціалістів [5].

Таким чином, оренда програм 1С:Підприємство та BAS у хмарі дає можливість працювати віддалено з будь-якої точки світу та в будь-який момент часу. Доступ до програм може бути з будь-якого гаджету. Працювати у хмарі легко, безпечно та зручно. Формат роботи в онлайн-сервісі нічим не відрізняється від роботи з локальною програмою. Отже, впровадження хмарних технологій у процеси здійснення обліку та економічного аналізу підприємств дозволяє оптимізувати бізнес-процеси підприємства, скоротити витрати ресурсів, підвищити продуктивність, яка забезпечує зростання прибутку та перехід підприємства на новий етап його розвитку.

Список використаних джерел: 1. Волот О. І. Застосування хмарних технологій в обліку та управлінні підприємствами реального сектору економіки. *Збірник наукових праць Центральноукраїнського наукового вісника. Економічні науки.* 2019. Вип. 2 (35). С. 190–198. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/pdf/2\(35\)/21.pdf](http://economics.kntu.kr.ua/pdf/2(35)/21.pdf). 2. Яковицький І. Л. Технологія «хмарних обчислень» як інструмент створення інформаційної інфраструктури управління. *Комунальне господарство міст. Сер.: Економічні науки.* 2012. Вип. 102. С. 320-327. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/25222/1/320-327%20Яковицький%20І.Л.pdf>. 3. Харатишвили Д. Ринок «облачних» услуг в цифрах и фактах. *Компьютер Пресс.* URL: <http://compress.ru/article.aspx?id=21549>. 4. Перспективи розвитку ринку хмарних обчислень в Україні: переваги та ризики. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1191>. 5. Хмарні рішення. URL: <https://uit.kiev.ua/product/hmarni-rishennja-2>.

УДК 336.63

О. О. Борисенко, здобувачка вмішої освіти, кафедра фінансов і контроля в сільському господарстві, факультет бухгалтерського учета

А. В. Петракович, канд. екон. наук, доцент, кафедра фінансов і контроля в сільському господарстві

Белорусская государственная сельскохозяйственная академия, г. Горки

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ ФИНАНСОВЫХ РЕСУРСОВ И ИСТОЧНИКОВ ИХ ФОРМИРОВАНИЯ

Ключевые слова: финансы, финансовые ресурсы, источники формирования, собственный и заемный капитал.

На современном этапе, несмотря на частое употребление термина «финансовые ресурсы», отсутствует его общепринятая трактовка, а среди ученых до сих пор возникают разногласия по поводу этого определения. Отличия в трактовке связаны с выбором основного критерия для характеристики финансовых ресурсов (таблица 1).

Таблица 1

Современные трактовки понятия «финансовые ресурсы»

Автор и содержание трактовки	Основной критерий
Л. И. Абалкин [1] - «Составная часть экономических ресурсов, представляющая собой средства денежно-кредитной и бюджетной систем, которые используются для бесперебойного функционирования и развития народного хозяйства...»	Средства финансово-кредитной системы
Б. А. Райзберг [2] - «Совокупность всех видов денежных средств, финансовых активов, которыми располагает хозяйствующий субъект, находящихся в его распоряжении. Финансовые ресурсы являются результатом взаимодействия поступления и расходов, распределения денежных средств»	Стоимостной актив
В. Г. Золотогоров [3] - «Денежные доходы, накопления и поступления, находящиеся в распоряжении субъекта хозяйствования и предназначенные для выполнения финансовых обязательств, осуществления затрат по расширенному воспроизводству, экономическому стимулированию и удовлетворению социальных и других нужд “работающих”»	Денежная категория

Закінчення таблиці 1

Автор и содержание трактовки	Основной критерий
Л. Н. Павлова [4] - «Собственные источники финансирования воспроизводства, остающиеся в распоряжении предприятия после выполнения текущих обязательств по платежам и расчетам»	
И. Т. Балабанов [5] - «Денежные средства, находящиеся в распоряжении хозяйствующего субъекта. Могут направляться на развитие производства, содержание и развитие непроизводственной сферы, потребление и образование» резервов»	Право собственности
И. А. Бланк [6] - «Совокупность аккумулированных собственных и заемных денежных средств и их эквивалентов в форме целевых денежных фондов, предназначенных для обеспечения его хозяйственной деятельности в предстоящем периоде»	

Обобщив предлагаемые трактовки, можно сказать, что финансовые ресурсы предприятия – это совокупность денежных средств предприятия (собственных, заемных и привлеченных), которые находятся в его распоряжении и служат для дальнейшего функционирования организации, с целью получения прибыли, повышения конкурентоспособности, а также обеспечения его финансовых потребностей.

Предприятия используют следующие источники формирования финансовых ресурсов, среди которых могут быть: собственный капитал, заемный капитал, а также дополнительные финансовые ресурсы.

Для предприятия важным собственным внутренним финансовым ресурсом при осуществлении хозяйственной деятельности и поддержания жизнеспособности является прибыль.

В условиях нестабильности рынков наиболее реальным методом финансового обеспечения хозяйственной деятельности организаций остается применение метода самофинансирования как наиболее доступного и относительно надежного.

Одним из вариантов финансирования деятельности предприятия является помочь государства. Однако, в условиях финансово-экономического кризиса его возможности ограничены и поэтому для предприятий самофинансирование является основным источником пополнения финансовых ресурсов.

Вместе с тем, важным источником формирования финансовых ресурсов являются банковские кредиты. Если хозяйствующий субъект является надежным заемщиком на протяжении многих лет, то возможны ситуации, когда банки могут предоставлять кредиты на более выгодных условиях.

Преимущества и недостатки свойственны как финансированию за счет собственного, так и финансированию за счет заемного капитала (таблица 2).

Таблица 2

Преимущества и недостатки финансирования за счет собственного и заемного капитала

	Собственный капитал	Заемный капитал
Преимущества	1. Простота привлечения 2. Легкость реинвестирования в производство 3. Снижение риска банкротства 4. Повышение финансовой устойчивости	1. Широкие возможности привлечения 2. Рост финансового потенциала для расширения производства 3. Относительно низкая стоимость (не облагается налогом на прибыль)
Недостатки	1. Ограниченность объема 2. Высокая стоимость по сравнению с заемными источниками (облагается налогом на прибыль) 3. Упущенная возможность прироста прибыли от привлечения заемного капитала	1. Опасные финансовые риски (рост риска пропорционален росту удельного веса заемных средств) 2. Активы, сформированные за счет заемных средств, дают меньшую норму прибыли (за счет их платности) 3. Зависимость стоимости от конъюнктуры финансового рынка 4. Обязательность залога (в большинстве случаев)

Оптимизация структуры капитала по критерию минимизации финансового риска, которая основывается на выборе источников финансирования различных частей активов предприятия.

В таблице 3 представлены три подхода к финансированию активов организации: агрессивный, умеренный и консервативный [8].

Для повышения экономической эффективности сельскохозяйственного производства необходимо обеспечение оптимального предела участия основных источников формирования финансовых ресурсов (собственных, заёмных и бюджетных ассигнований).

Консервативный подход отражает абсолютно устойчивый тип финансовой ситуации, при котором собственный капитал полностью покрывает потребность организации в финансировании постоянной части оборотных активов, основную часть внеоборотных активов, а также половину потребности в переменной части оборотных активов. Такой тип формирования активов создает высокий уровень защиты от финансовых рисков, но содержит и негативную составляющую – организация слабо использует возможности привлечения заёмных средств для расширения масштабов финансирования деятельности.

Умеренный подход является оптимальным с точки зрения достаточности обеспечения внеоборотных активов и необходимой части оборотных активов за счет собственного капитала. В этом случае до 30 % внеоборотных активов и до 20 % постоянной части оборотных активов формируется обычно за счет долгосрочных кредитов банка, переменная часть оборотных активов – за счет краткосрочного заемного капитала, остальная часть активов формируется за счет собственного капитала.

Таблица 3
Подходы к финансированию активов предприятия

Группа активов	Подход к финансированию		
	Агрессивный	Умеренный	Консервативный
Внеоборотные Активы	40 % - ДЗК 60 % - СК	25 % - ДЗК 75 % - СК	20 % - ДЗК 80 % - СК
Постоянная часть оборотных активов	50 % - ДЗК 50 % - СК	20 % - ДЗК 80 % - СК	100 % - СК
Переменная часть оборотных активов	100 % - КЗК	100 % - КЗК	50 % - ДЗК 50 % - СК

Примечание. КЗК - краткосрочный заемный капитал; ДЗК - долгосрочный заемный капитал; СК - собственный капитал.

При финансировании по агрессивному подходу деятельность организации подвержена финансовым рискам в большей степени, поскольку за счет заемных средств формируется 40 % и более внеоборотных активов, 50 % и более постоянной части оборотных активов и весь необходимый объем переменной части оборотных активов [7].

При применении агрессивного подхода чрезвычайно опасным с точки зрения финансовой независимости и устойчивости организации является дальнейшее увеличение объемов привлекаемых заемных средств. Это может привести к типичной кризисной ситуации и угрозе банкротства.

Как показывает практика, не существует единственно правильного соотношения собственных и заемных средств в составе финансовых ресурсов. Оптимальная структура капитала зависит от многих факторов — сферы деятельности, вовлеченных отраслей, направления и стадии развития компании, геолокации, сезонности и структуры рынка, изменений нормативной базы. Однако в ситуации, когда компания хочет привлечь инвесторов или оптимизировать капитал, стоит учитывать, чем ниже уровень долга по отношению к собственным средствам, тем привлекательнее выглядит бизнес, и тем меньше финансовые риски.

Список использованной литературы: 1. Абалкин Л. И. Вызовы нового века. Москва, 2001. 287 с. 2. Райзберг Б. А. Прикладная экономика. Москва, 2010. 210 с. 3. Золотогоров В. Г. Экономика: энциклопедический словарь. Минск : Книжный дом, 2004. 720 с. 4. Павлова Л. Н. Финансовый менеджмент. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 269 с. 5. Балабанов И. Т. Основы финансового менеджмента : учеб. пособие. 2-е изд., доп. и перераб. Москва : Финансы и статистика, 1991. 512 с. 6. Бланк И. Финансовый менеджмент. Москва : Ника-Центр. 2004. 656 с. 7. Бондина Н. Н., Бондин И. А., Юдаева О. С. Повышение экономической эффективности

сельскохозяйственного производства на основе совершенствования финансового механизма : монография. Пенза : РИО ПГСХА, 2013. 171 с. 8. Бондина Н. Н. Обеспечение оптимальной структуры источников формирования финансовых ресурсов. *Нива Поволжья*. 2014. № 1 (30). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/obespechenie-optimalnom-struktury-istochnikov-formirovaniya-finansovyh-resursov/viewer>.

УДК 657

С. Лещенко, здобувач вищої освіти, група ЗМОАп-201

Д. Козловський, здобувач вищої освіти, група МФАМп-201

Науковий керівник: **Т. А. Гоголь**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ПОЛІКОМБАНКУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ОПТИМІЗАЦІЇ

Ключові слова: доходи банку, витрати банку, фінансовий результат банку, Полікомбанк.

В умовах економічної, політичної і фінансової нестабільності виникає необхідність дослідження питань, пов'язаних з оцінкою фінансового стану банків, прибутковості, рентабельності, а особливо проведення аналізу різних складових доходів та витрат малих і середніх банків України. Аналіз доходів і витрат банківської установи – це важлива передумова для визначення доцільності співпраці потенційних клієнтів, вкладників, інвесторів з тим чи іншим банком. Тому актуальності набуває питання дослідження доходів і витрат вітчизняних малих і середніх банків, які діють в умовах нестабільності на фінансових ринках. З метою виявлення резервів зростання прибутковості банківської діяльності як джерела формування банківського капіталу, що забезпечує стабільність фінансового стану банку, здійснюється комплексний аналіз його доходів і витрат.

Полікомбанк є вітчизняним невеликим банком, який складається приблизно з 22 відділень, розташованих в містах Чернігові, Києві та Дніпрі та Чернігівській області. Він є акціонером ряду підприємств, зокрема, ПрАТ «Завод металоконструкцій та металооснастки», ПАТ «Поліграфічно-видавничий комплекс «Десна» м. Чернігова.

Основні фінансові показники діяльності Полікомбанку за 2019 рік. Статутний капітал банку становив 200 млн грн, регулятивний капітал – 208,4 млн грн, розмір активів банку - 660,4 млн грн, найбільшу частку в структурі активів займали кредити клієнтам – 50,9 %. У структурі пасивів банку найбільшу питому вагу (56 %) займали кошти клієнтів, їхній розмір становив 375,3 млн грн. При цьому питома вага строкових коштів в загальній сумі коштів клієнтів становила 65,3 %. За операціями, що здійснювались банком у 2019 році отримано прибуток у сумі 3,4 млн грн [1].

За 2020 рік основні фінансові показники діяльності були наступними. Статутний капітал банку становив 200 млн грн, регулятивний – 219,9 млн грн, розмір активів банку - 819,5 млн грн, найбільшу частку в структурі активів займали грошові кошти та кредити клієнтам – відповідно 40 та 34,6 %. У структурі пасивів банку найбільшу питому вагу (64,7 %) займали кошти клієнтів, їх розмір становив 530,2 млн грн. При цьому питома вага строкових коштів у загальній сумі коштів клієнтів становила 49,6 %. За операціями, що здійснювались банком у 2020 році отримано прибуток у сумі 5 млн грн [2].

Розкриття доходів і витрат банку відображається у фінансовій звітності банківських установ, яка формується відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), що забезпечує розкриття достовірної та прозорої інформації у фінансовій звітності, прогнозування фінансового аналізу результатів діяльності, а також організацію системи управління ризиками.

Банк визнає доходи і витрати за видами діяльності: операційної, інвестиційної, фінансової та відображає в бухгалтерському обліку кожний вид доходу і витрат окремо, а саме: процентні доходи і витрати; комісійні доходи і витрати; прибутки (збитки) від торговельних операцій; дохід у вигляді дивідендів; витрати на формування спеціальних